

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Nederlandse afdeling

Zitting van 13 februari 1973

AANWEZIG ; de heer [REDACTED], vast lid, die het voorzitterschap waarneemt
de heren [REDACTED], vaste leden
de heer [REDACTED], plaatsvervangend lid
de heer [REDACTED], bestuurssecretaris, wn. secretaris

Nr. 3363/II/N
[REDACTED]

De Nederlandse afdeling,

Gelet op het verzoek dd. 21 december 1971 waarbij klacht is neergelegd tegen het stellen en aanwenden in de ééntalige gemeente Kluisbergen (kieskanton Ronse) van tweetalige stembiljetten bij de wetgevende en provincieraadsverkiezingen van 7 november 1971;

Gelet op de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6 van de bij koninklijk besluit dd. 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken (S.W.T.);

Overwegende dat naar de vaste rechtspraak van de V.C.T. en van de Nederlandse afdeling, sinds het advies nr. 1117 van 18 maart 1965 het kiesbiljet enerzijds als een bericht of mededeling aan het publiek wordt beschouwd, waarbij het hoofdbureau van het kiesarrondissement voor de parlamentsverkiezingen en het hoofdbureau van het kiesdistrict voor de provincieraadsverkiezingen aan de kiezers de naam, lijst en de volgorde mededeelt van diegenen die zich kandidaat hebben gesteld om gekozen te worden of om als opvolger op te treden, en anderzijds een formulier is dat aan de kiezers wordt voorgelegd en waarop zij hun stem of keuze uitdrukken op de naam van één of meer kandidaten;

Overwegende dat het stembiljet uitgaat van een gewestelijke dienst en tot het kiezerskorps komt door bemiddeling van een plaatselijke dienst, het kiesbureau; dat derhalve de te gebruiken taal deze is die wordt voorgeschreven, naar gelang het geval, bij de artikelen 33, 34, 35 of 36 van de S.W.T.;

Overwegende dat ingevolge de artikelen 87 en 88 van het kieswetboek en 2 van de wet van 3 april 1965 tot vaststelling van het aantal volksvertegenwoordigers en dit der rechtstreeks door het kiezerskorps verkozen senatoren en tot indeling van de zetels overeenkomstig de uitkomsten van de algemene volkstelling op 31 december 1961, het kieskanton Ronse voor de parlementsverkiezingen bij het kiesarrondissement Oudenaarde is ingedeeld; dat naar de tabel gevoegd bij het koninklijk besluit van 2 april 1965 tot wijziging van de indeling der provincieraadsleden (B.S. 8 april 1965), voor de provincieraadsverkiezingen hetzelfde kieskanton is ingedeeld bij het kiesdistrict Ronse; dat dit kieskanton twee gemeenten telt, te weten de gemeente Kluisbergen uit het homogene Nederlandse taalgebied en de gemeente Ronse, begiftigd met een speciale regeling (art. 8, 6e S.W.T.) en waar de plaatselijke diensten de berichten en mededelingen voor het publiek bestemd, in het Nederlands en in het Frans moeten stellen;

Overwegende dat bij de parlements- en provincieraadsverkiezingen de stemopneming per kanton geschiedt; dat bij toepassing van artikel 48 van de grondwet, de kieswet de eenvormigheid van de kiesbiljetten voor de parlements- en provincieraadsverkiezingen en de geheimhouding der stemming nastreeft; dat bij de omzendbrief van de minister van Binnenlandse Zaken dd. 13 april 1965 de tweetaligheid der stembrieven in de tweetalige kantons is voorgeschreven.

Overwegende dat ten aanzien van de kieswet alle stembiljetten van een gemengd kanton zouden dienen te worden opgemaakt, hetzij in één en dezelfde taal, hetzij in de twee talen waarvan het gebruik in de gemeenten met faciliteiten van het kanton wordt erkend;

Overwegende dat naar de artikelen 11 en 34 S.W.T., in gemeenten zonder faciliteiten van een ééntalig gebied de berichten en mededelingen aan het publiek ééntalig dienen te zijn wanneer zij uitgaan, hetzij van plaatselijke diensten, hetzij van gewestelijke diensten door bemiddeling van plaatselijke diensten; dat diezelfde berichten tweetalig dienen te zijn in de gemeenten met faciliteiten;

Overwegende dan ook dat, wat de taal der stembiljetten betreft, in de gemengde kantons onverenigbaarheid bestaat tussen de twee wetgevingen die beide van openbare orde zijn en door de Commissie eveneens dienen nageleefd te worden; dat bedoelde onverenigbaarheid voor gevolg heeft dat een, op de voorschriften van één der wetten gegrond advies de miskennis van zekere bepalingen van de andere wet met zich brengt.

Overwegende dat bij advies nr. 3352 van 6 juni 1972 de Nederlandse afdeling van de V.C.T. de minister van Binnenlandse Zaken heeft verzocht overeenstemming te bereiken tussen de taalwetgeving en de kieswetgeving; dat bij schrijven van 28 september 1972, kenmerk 711.24/4.492, de minister van Binnenlandse Zaken aan de voorzitter van de V.C.T. heeft gemeld dat een bepaling in die zin in een ontwerp van wet tot herziening van de kieswetgeving wordt opgenomen;

Om die redenen besluit éénparig volgend advies uit te brengen :

- Artikel 1.- De klacht is met betrekking tot de ééntalig Nederlandstalige gemeente Kluisbergen, ontvankelijk.
- Artikel 2.- Naar de S.W.T. dienen de stembiljetten gesteld te worden in de taal die de plaatselijke diensten moeten gebruiken, dit is te Kluisbergen het Nederlands.
- Artikel 3.- De minister van Binnenlandse Zaken wordt verzocht overeenstemming te bewerken tussen de taalwetgeving en de kieswetgeving.
- Artikel 4.- Afschrift van dit advies zal worden genotificeerd aan klager, aan de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde, voorzitter van het hoofdbureau van het kiesarrondissement, aan de vrederechter van het kanton Ronse, voorzitter van het hoofdbureau van het kiesdistrict en aan de minister van Binnenlandse Zaken.

Artikel 5. - Overeenkomstig artikel 61, § 3, 2de lid S.W.T., wordt de minister van Binnenlandse Zaken verzocht aan de V.C.T. mede te delen welk gevolg aan dit advies wordt gegeven.

Gedaan te Brussel, 6 juni 1972.

DE WN. SECRETARIS

[Redacted signature]

DE VOORZITTER

[Redacted signature]

